

Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Naturvårdsverket
106 48 Stockholm

Malmö den 31 augusti 2017

SKRIVELSE: Förslag till författningsändringar - 40, 43 och 45 §§ förordning (2013:253) om förbränning av avfall

Avfall Sverige är branschorganisationen inom avfallshantering och återvinning. Det är Avfall Sveriges medlemmar som ser till att avfall tas om hand och återvinns i landets alla kommuner. Vi gör det på samhällets uppdrag: miljösäkert, hållbart och långsiktigt. Vår vision är "Det finns inget avfall". Vi verkar för att förebygga att avfall uppstår, att mer återanvänds och att det avfall som uppstår återvinns och tas om hand på bästa sätt. Kommunerna och deras bolag är ambassadör, katalysator och garant för denna omställning.

Avfall Sverige bildades redan 1947 och har omkring 400 medlemmar. Avfall Sveriges medlemmar är kommuner, kommunalförbund, kommunala bolag och kommunala regionbolag inom avfall och återvinning. Deras kunder utgör Sveriges invånare och en stor del av näringslivet. Genom medlemmarna representerar Avfall Sverige Sveriges befolkning. I Avfall Sverige ingår, som associerade medlemmar, ett hundratal tillverkare, konsulter och privata utförare aktiva inom avfallshantering.

Generella synpunkter

Avfall Sverige föreslår att kraven på periodiska mätningar för utsläpp till luft och vatten samt periodisk kvalitetskontroll för kontinuerliga mätningar ses över. Detta så att det är möjligt att minska frekvensen av dessa kontroller vid de förbränningsanläggningar där drifttiden är begränsad eller där förbränningsanläggningarna används som reservanläggning.

Förslaget är i linje med den ändring av motsvarande bestämmelser i förordningen om stora förbränningsanläggningar som genomfördes i juni 2016 samt de krav som föreslås av

Naturvårdsverket för genomförande av direktivet för medelstora förbränningsanläggningar.

Syftet med förslaget är att förhindra att onödiga utsläpp sker och resurser förbrukas enbart i syfte att dessa kontroller ska kunna genomföras.

Bakgrund

I förordningen om förbränning av avfall finns bestämmelser som innebär att kontroller av kvalitén hos kontinuerliga mätningar av utsläpp till luft, vissa mätningar av utsläpp till luft samt viss provtagning av utsläpp till vatten ska genomföras med en given minsta periodicitet. Dessa krav återfinns i förordningens 40, 43 och 45 §§.

För att efterleva dessa bestämmelser krävs i många fall att förbränningsanläggningar startas upp enbart för att kunna genomföra mätningar. D.v.s. även under perioder då det inte finns behov av energiproduktion. I samband med att förbränningsanläggningar starta och stoppas är ofta emissionsvärdena förhöjda till följd av att reningsutrustning och förbränning inte fungerar optimalt. Vid uppstart av en panna åtgår också energi för uppvärmning och driftsättning. Denna energi kan inte nyttiggöras för produktion av fjärrvärme eller el. Av dessa skäl bör ur ett miljö- och hushållningsperspektiv onödig drift av pannor undvikas.

Motivet till bakomliggande EU-direktiv (2010/75/EU) är att i första hand förhindra eller där så inte är möjligt att minimera miljöpåverkan från verksamheterna. Att starta upp pannor enbart i syfte att mäta utsläppen motverkar bestämmelsernas syfte.

I juni 2016 infördes lättnader i 24 § förordning (2013:252) om stora förbränningsanläggningar (SFS 2016:662) gällande periodiska mätningar av utsläpp till luft. Den förordningen baseras också på EU-direktiv 2010/75/EU. Syftet med förändringen av förordningen om stora förbränningsanläggningar var att undvika att utsläpp sker enbart till följd av att kraven om minsta mätfrekvens ska kunna följas. Förändringen av förordningen för stora förbränningsanläggningar är också i linje med de krav som ställs på medelstora förbränningsanläggningar med begränsad drifttid, vilken baseras på likartade bestämmelser i MCP-direktivet¹. Se även kapitel 10.1 i Naturvårdsverkets förslag till genomförande av MCP-direktivet².

¹ Punkt 2 i bilaga III del 1 i Direktiv 2015/2193/EU om begränsning av utsläpp till luften av vissa föroreningar från medelstora förbränningsanläggningar.

² Naturvårdsverkets förslag till genomförande av MCP-direktiv (rapport 6765, april 2017)

Specifika kommentarer

Krav på periodisk kontroll av funktionen av automatiska mätsystem

Ett krav är att en årlig kontroll av funktionen i automatiska mätsystem genomförs genom parallella mätningar med referensmätmetoder (40 §).

Dessa mätningar är tidskrävande och fördelas ofta över någon eller några arbetsdagar. Metoden förordar också att driften av den panna eller ugn som mätningen genomförs på varierar under perioden för att erhålla den variation av halter och sammansättning i rökgaserna som kan förväntas förekomma. Detta för att det ska vara möjligt att så långt det är rimligt försöka säkerställa att det stationära automatiska mätsystemet ger representativa mätvärden vid de driftförhållanden som kan förväntas.

Antalet mätlaboratorier som är ackrediterade för dessa kontroller är relativt litet och kan normalt inte bokas in på kort varsel för den här typen av mätningar som kräver viss planering. Därför kan det i vissa fall vara svårt att genomföra kontrollmätningar vid anläggningar där förbränning enbart sker under en liten del av ett kalenderår. En motsvarande förändring som i 24 § förordningen om stora förbränningsanläggningar föreslår vi därför även för 40 §.

Avfall Sverige anser dock att då tiden för planering och genomförande av parallella mätningar med referensmätmetoder är längre än för periodiska mätningar bör en större flexibilitet ges. Avfall Sverige föreslår att en drifttid som motsvarar knappt två månaders kontinuerlig drift (1 400 timmar) tillåts mellan kontrollerna.

Avfall Sverige föreslår att en periodisk kontroll aldrig sker senare än tre år efter föregående mätning. Det största tillåtna intervall som för närvarande medges enligt 40 § är upp till knappt två år, då kravet är att kontrollen ska ske minst en gång per kalenderår.

Krav på periodiska mätningar för utsläpp till luft

Enligt förordningen om förbränning av avfall krävs att mätningar av vissa utsläpp till luft görs åtminstone två gånger per år (43 §).

Avfall Sverige föreslår att ändringar görs i kraven för periodisk mätning av utsläpp till luft i linje med regeringens beslut juni 2016 om ändring av 24 § förordning (2013:252) om stora förbränningsanläggningar (SFS 2016:662).

Avfall Sverige föreslår att 43 § ändras så att maximalt 700 drifttimmar mellan mättillfällen ska vara tillåtet förutsatt att tiden som förlöper mellan varje mättillfälle är maximalt 1 år (365 dagar).

Krav på periodisk provtagning av utsläpp till vatten

Förordningen om förbränning av avfall innehåller krav gällande kontroll av utsläpp till vatten (45 §), till skillnad från bestämmelserna för förbränningsanläggningar och kommande bestämmelser för medelstora förbränningsanläggningar.

Följande krav ställs:

totalt suspenderat
material

stickprov **en gång per dag** eller
representativa flödesproportionella
dygnsprover

kvicksilver,
kadmium,
tallium, arsenik,
bly, krom, koppar,
nickel och zink

flödesproportionellt dygnsprov **en gång
i månaden**

dioxiner och
furaner

en gång per halvår
(var tredje månad under anläggningens
första tolv driftmånader)

Om den årliga drifttiden är liten eller ojämnt fördelat över året går dessa krav inte att uppfylla utan att starta upp förbränningsanläggningen enbart för att uppfylla kraven på provtagningsfrekvens. Det ger upphov till onödiga utsläpp av föroreningar till luft och vatten samt onödig resursförbrukning.

Avfall Sverige anser dock att provtagning av vatten bör kunna ske med kortare framförhållning än mätning av utsläpp till luft. Avfall Sverige föreslår att 45 § ändras så att maximalt 100 drifttimmar mellan mättillfällen ska vara tillåtet förutsatt att tiden som förlöper mellan varje mättillfälle är maximalt 1 år (365 dagar).

Konsekvens av Avfall Sveriges förslag till ändringar

Motivet för dessa förslag är liksom för ändringen av 24 § förordningen om stora förbränningsanläggningar att möjliggöra för förbränningsanläggningar att på ett kontrollerat sätt genomföra periodiska mätningar när pannor och ugnar är i drift. D.v.s. när det finns behov och avsättning för den energi som produceras under en längre sammanhängande period utan att skapa onödig miljöpåverkan eller kostnad. I samband med att pannor startas och stoppas är ofta emissionsvärdena förhöjda till följd av att reningsutrustningar och förbränning inte fungerar optimalt. Vid uppstart av en panna/ugn åtgår också energi för uppvärmning och driftsättning av själva pannan/ugnen. Denna energi kan inte nyttiggöras för produktion av fjärrvärme eller el.

Konsekvensen av dessa förslag är att utsläpp och resursförbrukning kan undvikas helt under perioder då det inte finns behov av energi från de förbränningsanläggningar som omfattas av förordningen.

Förslag till författningsändringar – 40, 43 och 45 §§ förordning (2013:253) om förbränning av avfall

40 § Automatiska mätsystem som används för utsläppskontrollen ska minst en gång varje år kontrolleras med avseende på installation och funktion genom parallella mätningar med referensmätmetoder.

Trots första stycket får kontroll göras vid den senare tidpunkt som inträffar när förbränningsanläggningen varit i drift under högst 1 400 timmar sedan den föregående mätningen, dock aldrig senare än tre år efter den föregående mätningen.

43 § Mätningar av utsläpp till luft från en förbränningsanläggning ska

1. i fråga om stoft, totalt organiskt kol, väteklorid, vätefluorid, svaveldioxid, kväveoxider och kolmonoxid göras kontinuerligt, och
2. i fråga om kvicksilver, kadmium, tallium, arsenik, bly, krom, koppar, nickel, zink, dioxiner och furaner göras minst en gång var tredje månad under anläggningens tolv första driftmånader och därefter minst två gånger per år.

Trots första stycket 1 behöver mätningar av vätefluorid inte göras kontinuerligt, om sådana behandlingssteg används som säkerställer att begränsningsvärdet för utsläpp av väteklorid följs och utsläpp av vätefluorid i stället mäts periodiskt enligt det som gäller för de föroreningar som anges i första stycket 2.

Trots första stycket 2 och andra stycket får en mätning göras vid den senare tidpunkt som inträffar när förbränningsanläggningen varit i drift under högst 700 timmar sedan den föregående mätningen, dock aldrig senare än ett år efter den föregående mätningen.

45 § Avloppsvatten från en förbränningsanläggning ska kontrolleras vid den punkt där avloppsvattnet släpps ut och genom att

1. kontinuerligt mäta vattnets surhetsgrad (pH), temperatur och flöde,
2. minst en gång per dag ta stickprov avseende totalt suspenderat material eller ta representativa flödesproportionella dygnsprover,
3. minst en gång i månaden ta ett representativt flödesproportionellt dygnsprov avseende kvicksilver, kadmium, tallium, arsenik, bly, krom, koppar, nickel och zink, och
4. minst en gång var tredje månad under anläggningens första tolv driftmånader och därefter minst en gång per halvår mäta dioxiner och furaner.

Mätningar enligt första stycket 2-4 ska göras med ofiltrerade stickprov. I fråga om suspenderat material ska mätningarna göras på det sätt som krävs enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 5 § miljöbalken om kontroll av utsläpp av avloppsvatten från tätbebyggelse.

Trots första stycket 3 respektive 4 får provtagning respektive mätning göras vid den senare tidpunkt som inträffar när förbränningsanläggningen varit i drift under högst 100 timmar sedan den föregående mätningen, dock aldrig senare än ett år efter den föregående mätningen.

För fortsatta kontakter i dessa frågor hänvisar vi till vår rådgivare Jakob Sahlén, jakob.sahlen@avfallsverige.se eller till vår VD Weine Wiqvist, weine.wiqvist@avfallsverige.se, telefon 040-35 66 00.

Med vänliga hälsningar,
Avfall Sverige

Weine Wiqvist
VD